

Sertifikācijas eksāmena teorētiskie jautājumi pneimonoloģijas specialitātē.

1. Elpošanas regulācijas mehānismi. Miega apnojas sindroms.
2. Elpošanas sistēmas funkcionālā diagnostika.
3. Elpas trūkums – iespējamie cēloņi un to diagnostika.
4. Augšējo elpceļu infekcijas– etioloģija, klīniskās izpausmes, ārstēšana.
5. Dziļo elpceļu infekcijas – definīcija, nozoloģijas. Akūts bronhīts un bronhiolīts: etioloģija, patoģenēze, diagnostika un ārstēšana.
6. Hroniska obstruktīva elpceļu slimība (HOPS) – epidemioloģija, patoģenēze, diagnostika. Plaušu emfizēma.
7. Hroniskas obstruktīvas plaušu slimības ārstēšana remisijas un uzliesmojuma periodos.
8. Cistiskā fibroze: etioloģija, patoģenēze, klīniskās izpausmes, diagnostika.
9. Bronhektāzes: etioloģija, patoģenēze, diagnostika un ārstēšanas principi. Primāra ciliāra diskinēzija.
10. Bronhiālā astma: klīniskā aina, patoģenēze, patoloģiskā fizioloģija, akūta astmas uzliesmojuma ārstēšana.
11. Sadzīvē iegūta pneimonija: etioloģija, patoģenēze, diagnostika, antibakteriāla terapija.
12. Nozokomiāla pneimonija: definīcija, etioloģija, antibakteriālās terapijas izvēle.
13. Aspirācijas pneimonija: etioloģija, patoģenēze, klīniskās īpatnības, ārstēšanas principi.
14. Plaušu vēzis. TNM klasifikācija. Histoloģiskās formas. Ārstēšana sīkšūnu un nesīkšūnu plaušu vēža gadījumā.
15. Plaušu dobumveida procesu diferenciāldiagnoze: nozoloģija, izmeklēšanas principi un metodes.
16. Infiltratīvu plaušu procesu diferenciāldiagnostika: nozoloģijas, izmeklēšanas principi un metodes.
17. Apaļo plaušu veidojumu diferenciāldiagnostika.

18. Šķidrums pleiras telpā etioloģija, patoģenēze, diagnostika, diferencāldiagnostika.
19. Pleiras empiēma – etioloģija, patoģenēze, diagnostika un ārstēšanas iespējas.
20. Sarkoidoze. Klasifikācija, simptomātika, diagnostika. Ekstrapulmonālās sarkoidozes izpausmes.
21. Pneimotorakss: dalījums, patoģenēze, klīniskā aina, diagnostika un ārstēšanas principi.
22. Respiratoriskās sistēmas bojājums saistaudu slimību gadījumā.
23. Difūzas plaušu parenhīmas slimības: definīcija, nozoloģijas, pieeja diagnostikai.
24. Idiopātiska plaušu fibroze – epidemioloģija, etioloģija, diagnostika un ārstēšanas iespējas.
25. Hipersensitīvs pneimonīts – etioloģija, patoģenēze, diagnostika un ārstēšana.
26. Pneimokoniozes-etnoloģija, patoģenēze, diagnostika un ārstēšana.
27. Plaušu vaskulīti – etioloģija, patoģenēze, diagnostika un ārstēšana.
28. Endēmisko un oportūnistisko sēnīšu izraisītās dziļo elpceļu infekcijas.
29. Plaušu asperģilozes – etioloģija, patoģenēze, diagnostika, ārstēšana.
30. Retās plaušu slimības (limfangioleiomiomatoze, Langerhansa šūnu histiocitozes, alveolāra proteinoze, granulomatoze ar poliangiītu).
31. Cilvēka genoma un molekulārās bioloģijas loma respiratorisko slimību patoģenēzē un diagnostikā.
32. Plaušu abscess/abscedējoša pneimonija – etioloģija, patoģenēze, diagnostika un ārstēšana.
33. Idiopātiskas intersticiālas pneimonijas – etioloģija, patoģenēze, varianti, to diagnostika un ārstēšana.
34. Ar eozinofiliju noritošās plaušu slimības – etioloģija, patoģenēze, diagnostika, ārstēšanas iespējas.
35. Kriptogēna organizējusies pneimonija – etioloģija, patoģenēze, diagnostika, ārstēšana.
36. Alfa-1 antitripsīna deficīts. Ģenētika, fenotipi, klīnika, diagnostika un ārstēšana.
37. Plaušu slimības HIV/AIDS pacientiem.

38. Plaušu slimības imūndeficīta un imūnsupresijas pacientiem (pacientiem bez HIV/AIDS)
39. Respiratoriskās slimības un grūtniecība – diagnostikas un ārstēšanas īpatnības.
40. Nikotīnisms. Smēķēšanas ietekme uz organismu. Pasākumi smēķēšanas pārtraukšanai. E- cigaretes ietekme uz elpošanas sistēmu.
41. Invazīvā diagnostika pneimonoloģijā – metodes, indikācijas, kontrindikācijas.
42. Bronhoskopijas metodes, to indikācijas un kontrindikācijas respiratorisko slimību diagnostikā un ārstēšanā.
43. Pulmonālā hipertensija – etioloģija, patoģenēze, diagnostika, ārstēšanas iespējas.
44. Plaušu artērijas trombembolijas rašanās iemesli, diagnostika, ārstēšana un profilakse.
45. Videnes orgānu patoloģija – nozoloģijas, pieeja to diagnostikai un ārstēšanai.
46. Akūta elpošanas nepietiekamība – cēloņi, diagnostika, ārstēšana.
47. Hroniska elpošanas nepietiekamība – cēloņi, diagnostika, ārstēšanas iespējas. Ilgstoša skābekļa terapija mājās.
48. Plaušu slimnieku rehabilitācija.
49. Plaušu transplantācija.
50. Neinvazīvā plaušu ventilācija – metodes, indikācijas, kontrindikācijas.
51. Pacienta izmeklēšana pirms plaušu operācijas.
52. Radioloģiskās izmeklēšanas metožu izvēle respiratorisko slimību diagnostikā.
53. Asins atklepošana un plaušu asiņošana – iemesli, diagnostikas, neatliekamā palīdzība, ārstēšana.
54. Bronhodilatējoša terapija (indikācijas, medikamenti, metodes).
55. Atkrēpojoša terapija (metodes, medikamenti, indikācijas).
56. Tuberkulozes etioloģija, epidemioloģija Latvijā un pasaulē. Jēdzieni par polirezistentu, multirezistentu un ekstensīvi zāļu rezistentu tuberkulozi.
57. Tuberkulozes patoģenēze: infekcijas avots, inficēšanās ceļi, infekcijas procesa norise, tā morfoloģiskās un imunoloģiskās izpausmes. Inficēšanās un slimības attīstības riska faktori. Jēdziens par primāro un sekundāro tuberkulozi.

58. Latenta tuberkulozes infekcija. Tuberkulozes infekcijas profilaktiskā ārstēšana.
59. Primārā tuberkuloze un tās komplikācijas bērniem: patoģenēze, klīnika, diagnostika.
60. Sekundārās plaušu tuberkulozes klīniski-radioloģisko formu raksturojums: tuberkulozes pneimonija, tuberkuloma, fibrozi-kavernoza tuberkuloze, cirotiska plaušu tuberkuloze, plaušu tuberkuloze kombinācijā ar putekļu profesionālām plaušu slimībām (koniotuberkuloze).
61. Miliāra tuberkuloze. Patoģenēze, attīstības riska faktori, klīniskās izpausmes, diagnostika.
62. Tuberkulozes gaitas, diagnostikas un ārstēšanas īpatnības HIV/AIDS pacientiem.
63. Tuberkulozes pleirālās manifestācijas - nozoloģijas, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika.
64. Biežāk sastopamās ārpusplaušu tuberkulozes formas: perifēro limfas mezglu TB, kaulu-locītavu sistēmas TB, ādas TB, miliāra TB, uroģenitālās sistēmas TB, zarnu TB. Tuberkulozs perikardīts un poliserozīts.
65. Centrālās nervu sistēmas tuberkuloze: patoģenēze, diagnostika un ārstēšana.
66. Plaušu tuberkulozes komplikācijas (spontāns pneimotorakss, plaušu asiņošana, plaušu-sirds mazspēja, amiloidoze, fistulas, atelektāze). To diagnostika un ārstēšana.
67. Plaušu mikobakteriozes – epidemioloģija, klīniski-radioloģiskais raksturojums, diagnostika, ārstēšanas principi.
68. Tuberkulozes bakterioloģiskā diagnostika. Klīnisko paraugu savākšana bakterioloģiskiem izmeklējumiem.
69. *M.tuberculosis* infekcijas imunoloģiskā diagnostika.
70. Tuberkulozes agrīna atklāšana. Riska grupas. Primārās aprūpes ārsta uzdevumi TB agrīnā atklāšanā un slimnieku aprūpē ambulatorās ārstēšanas etapā.
71. PVO rekomendācijas tuberkulozes ārstēšanai zāļu jutīgas, izoniazīda rezistentas, polirezistentas, multirezistentas un ekstensīvi zāļu rezistentas *M.tuberculosis* gadījumā. Ķirurģiskās ārstēšanas indikācijas.

72. Tuberkulozes ārstēšanas efektivitātes novērtēšana un uzraudzība.
Tuberkulozes medikamentu izraisītās blaknes un to ārstēšana.
73. Tuberkulozes ārstēšana īpašās situācijās: grūtniecība, nieru un aknu bojājums, duāla HIV/TB infekcija.
74. Tuberkulozes pacientu kontaktpersonu meklēšana un izmeklēšana.
75. Vakcinācija pret tuberkulozi.
76. Plaušu tuberkulozes diferenciāldiagnostika.
77. Tuberkulozes infekcijas kontroles pasākumi medicīnas iestādēs (administratīvie, vides un individuālā elpceļu aizsardzība).
78. Mikrobioloģisko, seroloģisko un molekulārās diagnostikas metožu loma respiratorisko infekcijas slimību diagnostikā.